

HANDREIKING

Mandatering in de Keten Werk en inkomen

AKO WERKGROEP DIENSTVERLENINGSBELEID VERSIE 0.3

Beleidsoplossingen om integrale dienstverlening mogelijk te maken

Inhoudsopgave

1.0	INLEIDING.....	3
2.0	WETTELIJKE KADERS.....	3
3.0	UITGANGSPUNTEN VOOR MANDATERING OP EEN WERKPLEIN	4
4.0	RANDVOORWAARDEN VOOR MANDATERING OP EEN WERKPLEIN	4
5.0	STAPPENPLAN VOOR MANDATERING	5
6.0	HOE MOET EEN MANDAATBESLUIT ERUITZIEN.....	5
	BIJLAGE I: OVERZICHT VAN TE MANDATEREN BEVOEGDHEDEN.....	7
	BIJLAGE 2 DE WETSBEPALINGEN	9

Deze Handreiking is opgesteld door KIOSK, in afstemming met de AKO Werkgroep Dienstverleningsbeleid.

Datum: 16 februari 2009

1.0 Inleiding

Via KIOSK (Keten Informatie en Ondersteuningspunt Samenvoerde Klant) zijn vragen gesteld over de mogelijkheid voor de werkcoaches om beschikkingen te mogen uitreiken namens een andere ketenpartner en wat daarvoor lokaal geregeld moet worden.

Op dit moment voorziet het mandaatbesluit van UWV niet in de mogelijkheid tot mandatering voor CWI en Gemeenten.

In het huidige mandaatbesluit van CWI is wel de mogelijkheid gegeven tot mandatering van UWV en Gemeenten. Het CWI mandaatbesluit vervalt per 1 januari 2009 door de vorming van het UWV Werkbedrijf.

Gemeenten hebben dit over het algemeen nog niet in hun mandaatbesluiten geregeld.

In het kader van de ketensamenwerking Werk en Inkomen wordt integrale dienstverlening op alle Werkpleinen ingevoerd. Vooral met betrekking tot het uitgangspunt dat de klant de ketenorganisaties als één organisatie ervaart, is het van belang dat de ketenorganisaties de taken gezamenlijk kunnen uitvoeren. Om integrale dienstverlening te bevorderen en daadwerkelijk te kunnen invoeren is mandaatverlening aan ketenpartners essentieel.

Deze handreiking geeft de wettelijk kaders weer waarbinnen mandaat aan ketenpartners geregeld kan worden en de stappen die daarvoor gezet moeten worden.

2.0 Wettelijke kaders

Algemene wet bestuursrecht (Awb)

In de Awb is geregeld dat mandaat verleend kan worden aan medewerkers van andere organisaties, maar dan moet wel de gemandateerde hiermee instemmen.

M.a.w. als je een beslissing door een ketenpartner wil laten nemen en ondertekenen, dan moet je die ketenpartner daarvoor mandaat verlenen en moet de ketenpartner met het mandaat hebben ingestemd.

Daarnaast geldt de beschikking nog steeds als een beschikking van de betreffende ketenpartner die mandaat heeft verleend.

Wijziging SUWI per 1 januari 2009

In de Memorie van Toelichting van de gewijzigde wet SUWI is het volgende opgenomen: Het UWV en gemeenten behouden hun eigen taken, ook al wordt de uitvoering in de «front office» geïntegreerd vormgegeven.

Partijen kunnen elkaar mandateren om namens de ketenpartner beslissingen te nemen over de wijze van ondersteuning van klanten die formeel tot de doelgroep van de andere ketenpartner behoren.

De ketenpartners voeren de gezamenlijke taken samen uit, waarbij zij ook elkaars taken helpen uitvoeren. Om ruimte te bieden voor het effectief en efficiënt vormgeven van deze samenwerking, wordt voorgesteld dat *binnen* de SUWI-keten werkzaamheden zonder ministeriële goedkeuring vooraf voor elkaar kunnen worden uitgevoerd. Volstaan wordt met een meldingsplicht (artikel 4 en 5 van de gewijzigde wet SUWI).

WWB

In de WWB is in artikel 7 lid 5 geregeld dat het college de vaststelling van rechten en plichten van de belanghebbende en de daarvoor noodzakelijke beoordeling van zijn omstandigheden kan mandateren aan bestuursorganen.

Conclusie: De mogelijkheid tot mandatering van ketenpartners vindt een wettelijke basis in de Awb, de gewijzigde SUWI wet per 1-1-2009 en de WWB. Nadrukkelijk wordt de mogelijkheid tot mandatering in de Memorie van Toelichting bij de Suwivet per 1 januari 2009 door de wetgever genoemd.

3.0 Uitgangspunten voor mandatering op een Werkplein

1. Alhoewel mandaatverlening aan ketenpartners een wettelijke basis heeft moeten formeel de mandaatbesluiten van UWV Werkbedrijf (per 1 januari 2009) en de mandaatbesluiten van Gemeenten hierin voorzien. Mandatering vindt voor het UWV Werkbedrijf plaats aan en door de Raad Van bestuur van UWV en voor Gemeenten aan en door het College van B&W. In de mandaatbesluiten van UWV en Gemeenten moet geregeld worden dat de mandaatgever toestaat dat tevens ondermandaat wordt verleend aan de medewerkers (en managers) op de werkpleinen.
2. Alleen de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing is gemandateerd. De beslissing zelf wordt genomen onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever en moet namens die mandaatgever worden ondertekend. Beslissingen moeten dus genomen worden conform de wettelijke regels en het beleid van de betreffende mandaatgever.
3. Vastgesteld moet worden welke bevoegdheden (taken) gemandateerd worden aan welke functies zodat die in de mandaat-of ondermandaatbesluiten kunnen worden opgenomen of gewijzigd. Gewenst is mandaat te regelen voor alle taken van de werkcoach/klantmanager waaronder ook beslissingen voor inkoop van re-integratiediensten kunnen vallen.

4.0 Randvoorwaarden voor mandatering op een Werkplein

Juridisch

UWV Werkbedrijf

Voor het UWV Werkbedrijf zal het mandaatbesluit UWV in het kader van de fusie met CWI aangepast worden.

Het voorstel is om mandatering aan en door Gemeenten mee te nemen in de wijziging van het mandaatbesluit UWV met een ingangsdatum van 1 januari 2009.

Op die manier wordt dan ook voorzien in het verlenen van toestemming door de Raad van bestuur UWV.

Gemeenten

De gemeenten kunnen ieder zelfstandig mandatering aan het UWV Werkbedrijf regelen en bepalen welke medewerkers bij Gemeenten bevoegd zijn om UWV-beslissingen te nemen. Afhankelijk van het feit hoe het bij de betreffende gemeenten geregeld is in integrale mandaat- en volmachtbesluiten, kan mandatering plaatsvinden door het College van B&W of de Directeur van SoZaWe. Het is aan te bevelen hiervoor de juridische afdeling van de betreffende gemeente in te schakelen.

Organisatie

Vastlegging van schriftelijke afspraken door Werkpleinen

De invulling van de aan elkaar te mandateren bevoegdheden kunnen per Werkplein (of binnen één Gemeente; de Werkpleinen) worden vastgesteld. Het is aan te bevelen dit met elkaar te bespreken en ook vast te leggen in schriftelijke afspraken.

Overwegingen die daarbij van belang zijn:

- de status van de voortgang van de integrale dienstverlening op het betreffende Werkplein;

- het kennisniveau van de werkcoach/klantmanagers over de wetten en beleidsregels van de ketenpartner;
- de mogelijkheid van toegang tot brievensystemen; immers het blijven beschikkingen afgegeven door en ondertekend namens UWV en Gemeenten. Meestal wordt in brievensystemen voorzien in voorbeeldbeschikkingen met de juiste ondertekening en bezwaar- en beroepsclausule.

Op basis van de bovenstaande overwegingen kan vastgelegd worden welke bevoegdheden worden gemandateerd aan welke functies en de eventuele voorwaarden die daarvoor gelden bijvoorbeeld financiële grenzen.

- Informeren van de Bezwaar en Beroep-afdelingen is noodzakelijk. Bezwaar- en beroepszaken worden afgehandeld door de afdelingen bezwaar en beroep van de betreffende ketenpartner.

5.0 Stappenplan voor mandatering

Samenvattend een kort overzicht van de te nemen stappen in het mandateringsproces:

1. Stel vast per Werkplein (of meerdere werkpleinen) of mandatering van elkaars bevoegdheden wenselijk is gezien de status van het invoeringsproces van integrale dienstverlening.
2. Overleg met de juridische afdelingen van de Gemeenten in welke vorm mandatering plaats kan vinden (NB: Voor het UWV Werkbedrijf wordt dit in algemene zin centraal geregeld).
3. Stel vast (en leg dit ook schriftelijk vast) welke bevoegdheden aan elkaar gemandateerd kunnen worden.
4. Neem daarbij in overweging het kennisniveau van de verschillende wetten en beleidsregels bij de betreffende medewerkers aan wie gemandateerd wordt.
5. Regel dat de medewerkers op het Werkplein toegang hebben tot de voorbeeld beschikkingen van het UWV Werkbedrijf en Gemeenten
6. Informeer de medewerkers van het Werkplein dat beslissingen die namens de andere ketenpartner genomen worden conform de wetgeving en het beleid van de ketenpartner genomen moeten worden. De beschikkingen worden ook altijd uit naam van die ketenpartner afgegeven.
7. Informeer tenslotte ook de afdelingen Bezwaar en Beroep.

6.0 Hoe moet een mandaatbesluit eruitzien.

Bij UWV is sprake van een centraal vastgesteld mandaatbesluit van de Raad van Bestuur UWV.

De VNG heeft geen model opgesteld voor mandaatbesluiten.

- De wetgever laat de vorm van mandaatverlening echter vrij.
- Een mandaatbesluit moet wel duidelijk worden geformuleerd, vage formuleringen dienen te worden vermeden.
- Voor derden moet het duidelijk zijn om welke bevoegdheden het gaat en wie de mandaatnemer is.
- Het is tevens verstandig om te mandateren aan functies en niet aan personen.
- In het besluit/beschikking afgegeven door de mandaatnemer moet altijd tot uitdrukking komen dat het besluit genomen is namens het College van B&W van de betreffende gemeente bij WWB/IOAW-beslissingen of de Raad van Bestuur UWV bij WW-beslissingen. Gebruik dan ook de voorbeeldbeschikkingen van de betreffende gemeente of het UWV.

De ondertekening ziet er vaak als volgt uit:

- College van burgemeester en wethouders van de gemeente > naam Gemeente<
Namens hen .....>naam, functie en handtekening van de (onder)gemandateerde.
- Bij UWV:
Namens de Raad van Bestuur UWV

Vormen van mandaatbesluiten:

In het mandaatbesluit van UWV worden bevoegdheden door de RvB rechtstreeks ondergemandateerd aan managers en medewerkers.

Bij de Gemeenten zijn er verschillende vormen van mandaatbesluiten aanwezig.

- In Rotterdam bijvoorbeeld is sprake van een integrale mandaat- en volmachtbesluit voor alle gemeentediensten en daarnaast specifieke mandaatbesluiten voor bijvoorbeeld de dienst SoZaWe. Tevens kiest Rotterdam er voor om mandaatverlening aan UWV door de directeur SoZaWe te laten plaatsvinden. Rotterdam past deze mandaatbesluiten aan op mandatering aan UWV.
- In Amsterdam is sprake van een mandaatbesluit specifiek voor de Dienst Werk en Inkomen. Amsterdam heeft een apart mandaatbesluit opgesteld voor mandatering aan de RvB van UWV en instemming met mandaat van de RvB UWV.
- In Eindhoven tenslotte is gekozen voor een apart mandaatbesluit voor het Werkplein waarin mandatering aan UWV is geregeld.

Mandatering door Gemeenten aan UWV kan dus in verschillende vormen plaatsvinden die aansluiten bij de binnen de Gemeente geldende systematiek voor mandaatverlening.

Aandachtspunt voor mandatering aan UWV is:

- Mandatering aan UWV kan alleen door de Raad van Bestuur van UWV te mandateren en toe te stemmen met ondermandaat aan door de RvB aan te wijzen functionarissen. In het mandaatbesluit van UWV wordt in algemene zin de ondermandatering aan gemeenten geregeld.

Bijlage I: Overzicht van te mandateren bevoegdheden

Voor het UWV werkbedrijf handelt het om de volgende beslissingen:

- De aanbieding re-integratievisie (in de re-integratievisie zijn impliciet al een aantal beslissingen opgenomen over de dienstverlening aan de klant en de in te zetten diensten).
- De aanbieding van het re-integratieplan (in dit plan wordt een traject voorgesteld bij een Re-integratiebedrijf).
- Beslissingen met betrekking tot een individuele re-integratieovereenkomst (toekenning, soorten afwijzingen).
- Beslissingen m.b.t. starten als zelfstandige (toestemming startperiode, toestemming onderzoeksperiode, soorten afwijzingen, intrekkingen van de toestemming).
- Beslissing met betrekking tot werken op een proefplaats.
- Beslissingen inzake toestemming tot het volgen van een opleiding
- Betreffende verwijtbaarheid van overtredingen van de artikelen 24, 25, 26 WW en het opleggen van maatregelen en boetes (deze laatste zijn wel gemandateerd aan de re-integratiecoach maar worden in de praktijk door de backoffice afgegeven en ondertekend).
- Betreffende de toepassing van re-integratiemaatregelen (inschakeling RIB, scholing, proefplaats) als genoemd in Hoofdstuk VI WW.
- Beslissingen inzake indicatiestelling voor een loonkostensubsidie per 1 januari 2009
- Inschrijving tot werkzoekende of weigering tot inschrijving

NB; Soms gelden bepaalde financiële grenzen voor medewerkers en managers.

Gemeenten

Bij Gemeenten kan het in algemene zin handelen om de volgende bevoegdheden vanuit de WWB en eventueel ook de IOAW:

- Het nemen van beslissingen over WWB-klanten inzake bemiddeling naar werk en re-integratie; bijvoorbeeld opstapjes en re-integratiedienstverlening;
- Het monitoren van gemaakte afspraken met WWB-klanten;
- Het nemen van besluiten indien WWB-klanten gemaakte afspraken niet nakomen.
- Inkoop van maatwerkinstrumenten bij re-integratiebedrijven mits dit ook een bevoegdheid is van de klantmanager bij de betreffende gemeente.

Bijlage 2 De wetsbepalingen

Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 10:1

Onder mandaat wordt verstaan: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen.

Artikel 10:2

Een door de gemandateerde binnen de grenzen van zijn bevoegdheid genomen besluit geldt als een besluit van de mandaatgever.

Artikel 10:4

1. Indien de gemandateerde niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever, behoeft de mandaatverlening de instemming van de gemandateerde en in het voorkomende geval van degene onder wiens verantwoordelijkheid hij werkt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien bij wettelijk voorschrift in de bevoegdheid tot de mandaatverlening is voorzien.

Artikel 10:10

Een krachtens mandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het besluit is genomen.

Gewijzigde SUWI wet per 1 januari 2009

Artikel 4 Toepassing Kaderwet zelfstandige bestuursorganen

1. De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is van toepassing op het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de Sociale verzekeringsbank, met uitzondering van de artikelen 15 en 33 van die wet.
2. Indien de mandaatverlening, bedoeld in artikel 8 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, het mandateren van de uitvoering van taken van één van de op grond van artikel 9, eerste lid, samenwerkende bestuursorganen aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de Sociale verzekeringsbank betreft, is in afwijking van artikel 8 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen geen goedkeuring van Onze Minister vereist.

Artikel 5 Andere werkzaamheden

1. Een besluit van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de Sociale verzekeringsbank om andere werkzaamheden te verrichten dan de uitvoering van de in hoofdstuk 5 of 6 bedoelde taken behoeft de goedkeuring van Onze Minister.
2. De goedkeuring kan, onverminderd artikel 79, worden onthouden op de grond dat de uitvoering van de andere werkzaamheden door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de Sociale verzekeringsbank een goede taakuitoefening door het bestuursorgaan kan belemmeren.
3. Onze Minister kan bij de goedkeuring verplichtingen opleggen in verband met de uitvoering van andere werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op een besluit van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of de Sociale verzekeringsbank om in het kader van de samenwerking, bedoeld in artikel 9, werkzaamheden uit te voeren voor elkaar of voor de colleges van burgemeester en wethouders, indien het de uitvoering van werkzaamheden op grond van de in artikel 9, eerste lid, bedoelde wetten betreft, respectievelijk elkaar bij te staan bij de uitvoering van taken, mits het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, onderscheidenlijk de Sociale verzekeringsbank, dit binnen een redelijke termijn meldt bij Onze Minister.

5. Onze Minister kan bepalen dat de uitvoering van andere werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid en de uitvoering van werkzaamheden als bedoeld in het vierde lid door het betrokken bestuursorgaan wordt beëindigd.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over dit artikel.

WWB

Artikel 7 lid 5 WWB

Het college kan de uitvoering van deze wet, behoudens de vaststelling van rechten en plichten van belanghebbende en de daarvoor benodigde beoordeling van zijn omstandigheden, door derden laten verrichten. Het college kan de in de eerste volzin bedoelde vaststelling en beoordeling mandateren aan bestuursorganen.